

Kåre Konglomerat

Meg kjenner du igjen når du ser meg. Trodde du jeg var en bit av en støpt brygge eller noe? For det er jeg ikke, jeg var en gang del av en elvebunn. Vannet rant over meg, jeg var en blanding av småstein og sand. Koselig, for av og til kom en ny liten stein ført med vannet og blandet seg med det som lå der fra før. Og alle steinene kunne fortelle litt om hvor de kom fra.

Men det ble litt annerledes etter hvert, alle mine små byggesteiner ble begravd under mer stein. Det ble trangere og trangere, og sand og grus klistret seg sammen. På samme måte som med Sara Sandstein ble jeg til fast stein med tiden.

Noen har sagt at jeg kommer fra Skien; fra Jarseng eller rundt der. Ikke vet jeg, kan godt være det. Jeg vet bare at landet rundt meg er blitt veldig forandret i løpet av de 3-400 millionene jeg har vært her. Men en gang ble jeg plukket opp av isen og etterlatt her for meg selv, hvor du fant meg. Ikke det dummeste stedet å falle til ro, eller hva?

Konglomerat er en avsetningsbergart, i utgangspunktet har bergarten vært en blanding av stein, sand, grus og leire. En slik avsetning kan kalles dårlig sortert, og vil dannes eksempelvis i en elv med vekslende vannføring eller i en strandsone. I et konglomerat skal fragmentene også være delvis rundet, noe som viser at materialet har blitt transportert og avsatt på nytt. Også i forbindelse med isbreer kan det dannes usorterte avsetninger, men disse blir kalt morener. Fra den geologiske historien til Østlandet er det kjent mange konglomerater. Typiske konglomerater er dannet i forbindelse med fjellkjededannelser. Foran nye fjellkjeder dannes det store elvesletter med transport og avsetning av materiale fra fjellene.